

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL ARAÇLARIN KULLANIMI

Araştırma Makalesi

Şevval OKUR*

Geliş Tarihi: 26.03.2024 | Kabul Tarihi: 07.06.2024 | Yayın Tarihi: 24.06.2024

Özet: Teknolojinin gelişmesiyle birlikte insan hayatında teknolojinin yeri ve önemi artmıştır. Günlük hayatın her anında ve her alanında teknolojiden, teknolojik aletlerden yararlanılmaktadır. Teknolojinin insan hayatına bu kadar girmesiyle birlikte birçok alanda teknolojik araçlar ve uygulamalar kullanılmaya başlanmıştır. Teknolojik araç gereçlerin günlük hayata dâhil olmasından eğitim sektörü de etkilenmiş ve bu değişim eğitim sektörüne de yansımıştır. Eğitimin her alanında kullanılmaya başlanan teknolojiyle bütünleşmiş yöntem ve stratejiler, dil öğretim ve öğrenim sürecini de etkilemiş ve birtakım değişikliklere yol açmıştır. Teknolojinin dil öğretim sürecinde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte bu alana yeni kavramlar girmiştir. Bu kapsamda, öğretim sürecine uzaktan eğitim, bilgisayar destekli öğretim, internet destekli öğretim, interaktif öğrenme gibi yeni kavramlar eklenmiştir. Bu kavramlar dışında öğrenim ve öğretim sürecine yeni dâhil olmaya başlayan Web 2.0 ve Web 3.0 araçları da dil öğretimine yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu bilgilerden hareketle bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılan ya da kullanılabilir teknolojik araçların neler olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın verilerine nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılarak ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında tespit edilen sitelerin, kanalların ve uygulamaların Türkçe öğrenim ve öğretim sürecini çeşitlendirmesi beklenmektedir. Elde edilen verilerden hareketle, eğitim fakültelerindeki lisans derslerine bu teknolojik araç gereçlerin derste ne şekilde kullanılacağına dair bir ders eklenmesi hakkında bir öneride bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilişim teknolojileri, dijital araçlar, dil öğretiminde teknoloji kullanımı, web araçları, yabancılara Türkçe öğretimi.

THE USE OF DIGITAL TOOLS IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS

Research Article

Received: 26.03.2024 | Accepted: 07.06.2024 | Published: 24.06.2024

Abstract: The development of technology has increased the place and importance of technology in human life. In every moment and every area of daily life, technology, and technological devices are utilized. With technology becoming so deeply integrated into human life, technological tools and applications have started to be used in many areas. The education sector has also been affected by the extensive inclusion of technological tools and devices in daily life, and this change has been reflected in the education sector as well. The methods and strategies that have been integrated with technology and are now used in all areas of education have also affected the language teaching and learning process, leading to certain changes. With the introduction of technology in the language teaching process, new concepts have entered this field. In this context, new concepts such as distance education, computer-assisted instruction, internet-supported instruction, and interactive learning have been added to the teaching process. In addition to these concepts, Web 2.0 and Web 3.0 tools, which have started to be included in the learning and teaching process, have also brought a new dimension to language teaching. Based on this information, this study aims to determine what technological tools are used or can be used in the field of teaching Turkish to foreigners. For this purpose, the data of the research was obtained using the document analysis method, one of the qualitative research designs. It is expected that the websites, channels, and applications identified within the scope of the research will diversify the Turkish learning and teaching process. Based on the data obtained, a suggestion was made to add a course to the undergraduate programs at the faculties of education on how these technological tools can be used in the classroom.

* Dr.; Bağımsız Araştırmacı; okursevval144@hotmail.com,
0009-0003-3425-2310

Keywords: Digital tools, information technologies, teaching Turkish to foreigner, use of technology in language teaching, web tools.

Giriş

Günümüzde teknoloji hayatın vazgeçilmez unsurlarından biri olmuştur. Teknolojinin vazgeçilmez unsurlardan biri olmasının sebebi olarak hızla gelişmesi ve değişmesi gösterilebilir. Teknolojinin hızla değişmesi ve gelişmesiyle birlikte birçok alanda teknoloji, aletler ve uygulamalarla bütünleşmiş bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Teknolojinin bu gelişim ve değişimi eğitim sektörüne de yansımıştır. Eğitimin her alanında kullanılmaya başlanan teknolojiyle bütünleşmiş yöntem ve stratejiler, dil öğretim ve öğrenim sürecini de etkilemiştir. Teknolojinin dil öğretim sürecine dâhil edilmesiyle birlikte geleneksel yaklaşım ve stratejiler değişmiş, modern teknolojiyle bütünleşik dil öğretim stratejileri gelişmiştir. Bakla (2012, s. 88) bu durumu “Geleneksel stratejiler öğretmen merkezli, öğrenciye pasif dinleyici rolü veren stratejiler iken, günümüzde öğretmen ve öğrencilerin beğenisini kazanmış olup öğrencilere ölçülebilir kazanımlar sağlayabilen modern stratejiler öğrenci merkezli olmanın yanında teknoloji kullanımı ile de ön plana çıkmaktadır” şeklinde açıklamaktadır. Bilişim teknolojisi araçları dil öğretiminde ilk olarak 1950 ve 1960’lı yıllarda kullanılmaya başlanmıştır. Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte öğrenim sürecini nasıl etkilediği konusunda birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaların sonucunda bilişim teknolojilerini eğitimde kullanmanın öğrenmeyi önemli ölçüde etkilediği sonucuna varılmıştır (Chen, Belkada & Okamoto, 2004; Ünsal, 2012; Wang & Vasquez, 2012’den aktaran Birinci, 2020, s. 351).

Teknolojik araçların eğitim sürecine dâhil olması dil öğretim sürecini de etkilemiştir. Bunun sebebi olarak dil öğretim alanlarının diğer sosyal bilim alanlarına göre yenilikçi ve teknolojik araçlara açık olması gösterilebilir. Çünkü dilin bir iletişim aracı olması, yenilikçi teknolojilere uyum sağlamasını kolaylaştırmaktadır (Behbudova & Günday, 2022, s. 177). Durmuş’a (2019, s. 101) göre de hızla gelişen bu teknolojik araçların dil öğretim sürecinde kullanılmaması söz konusu dahi olmamalıdır. Dolayısıyla bu teknolojik araçların öğretim ortamında etkin hâlde kullanılmaya başlanmasından ana dili eğitimi ve yabancı dil öğretimi de etkilenmiştir.

Bunun sonucunda, teknolojinin eğitim süreçlerine dâhil olmasıyla birlikte eğitim ve öğretim alanına yeni kavramlar girmiştir. Bu kavramlar uzaktan eğitim, bilgisayar destekli öğretim, internet destekli öğretim, internette eğitim gibi kavramlardır (Özyavuz, 2012, s. 65’ten aktaran Çangal, 2019, s. 169). Bu çalışmada Çangal’ın (2019, s. 169) başlıklarını takiben internet destekli öğretim, interaktif öğrenme ve web 2.0 araçlarıyla dil öğretimi alt başlıklarıyla dil öğretiminde kullanılan uygulamalardan bahsedilecektir.

1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde dil öğrenim sürecini çeşitlendirme ve öğrenimin etkinliğini arttırmada kullanılabilecek dijital araçları araştırmaktır.

2. Yöntem

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırmanın problem durumuna çözüm üretmek amacıyla çalışma yapılan konu hakkında yazılı ve görsel materyallerin incelenmesidir (Yıldırım & Şimşek, 2013).

3. Bulgular

3.1. İnternet Destekli Öğretim

İnternet destekli öğretim, internetin kullanımıyla gerçekleştirilen eğitim ve öğretim sürecidir. İnternet hem sınıf ortamında yüz yüze öğretimi desteklemekte, hem de okul ortamından uzakta gerçekleşen eğitim uygulamalarında öğrenci ve öğretmenlere önemli imkânlar sağlamaktadır (Korkmaz, 2011 s. 16). Bundan dolayı internet destekli öğretim, çağımızın en önemli yöntemlerden biri hâline gelmiştir. İnternetin sunduğu imkânlar sayesinde, öğrenciler ve öğretmenler, geleneksel sınıf ortamlarının ötesinde, zaman ve mekân sınırlamalarını aşarak eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürebilmektedirler (Çangal, 2019, s. 170-171). İnternet destekli öğretim, farklı öğrenme ortamlarında çeşitli dijital araçlarla birlikte yapılmaktadır. Bu öğretimde dersler, yüz yüze ve çevrim içi olmak üzere iki farklı ortamda; dijital kaynaklar, e-ödevler ve değerlendirme araçları kullanılarak işlenmektedir. Bahsedilen ayrımlar doğrultusunda yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan dijital kaynaklar şu şekilde sıralanmaktadır:

1. *Uzaktan Eğitim ve Çevrim İçi Dersler*: Uzaktan eğitim, aynı fiziksel ortamda bulunmayan öğretmenler ve öğrencilerin, çevrim içi araçlar (Google Docs, Microsoft Teams, Skype veya diğer çevrim içi iş birliği araçları) üzerinden etkileşimli bir şekilde aldıkları eğitimdir. Çevrim içi dersler ise öğrencilerin bilgisayarları veya mobil cihazları üzerinden çeşitli siteler ve uygulamalar aracılığıyla katıldıkları eğitimdir. Çevrim içi dersler uzaktan eğitimin kapsamı içinde yer alır. Uzaktan eğitim ve çevrim içi dersler kategorisinde değerlendirilebilecek siteler şunlardır:

<https://www.languagecoursesuk.co.uk/>: İngiltere’de Brighton merkezli kurulan hem yüz yüze hem de çevrim içi dil eğitimi veren bir kurumdur. Yirmiden fazla dil için çevrim içi ve yüz yüze kursları vardır. Bu kurslardan biri de Türkçe dil kursudur.

<https://elon.io/>: Çevrim içi eğitimler veren bir sitedir. Sitede dokuz farklı çevrim içi kurs vardır. Bu kurslardan biri de Türkçe dil kursudur.

<https://turkishlessons.co.uk/>: İngiltere’de Londra merkezli kurulan hem yüz yüze hem de çevrim içi Türkçe eğitim veren bir merkezdir. Ancak site güncel değildir, en son

2019 yılındaki kursa ait bir bilgi vardır. Ayrıca sitede başlangıç düzeyini ölçen genel bir test ve kelime testi vardır.

<https://acik.anadolu.edu.tr/SourceLanding/AnadilLanding>: Anadolu Üniversitesine ait olan bu sitede farklı alanlarda çevrim içi eğitimler sunulmaktadır. Anadolu üniversitesinin yabancılara Türkçe öğretim üzerine kurduğu Ana-Dil Türkçe projesinin, “Açık Anadolu” sistemine dâhil edilmesiyle site son halini almıştır. Eski sürümünde temel seviyede Türkçe eğitimi sunarken son sürümünde A1 dil seviyesinden C2 dil seviyesine kadar Türkçe eğitimi sunmaktadır.

<https://www.mengutas.com/>: Ankara merkezli olan bu kurumun Türkçe ve TR-YÖS / SAT, dil kursları, İngilizce sınav hazırlığı, YDS hazırlık ve özel dersler olmak üzere beş ayrı alanda kursları vardır. Bu eğitim kurumunda derslerin çoğunluğu yüz yüze işlenmekle birlikte yabancılara Türkçe öğretim kursları çevrim içi de olmaktadır.

<https://www.turkcestan.com/>: İstanbul merkezli olan bu kurumun hem yüz yüze hem de çevrim içi Türkçe kursları vardır. Bu eğitim kurumunda Türkçe üzerine on farklı kurs vardır. Bunlar; genel Türkçe, yoğun Türkçe, birebir Türkçe, iş Türkçesi, kurumsal Türkçe, online (çevrim içi) Türkçe, akademik Türkçe, çocuklar için Türkçe kursları, Osmanlı Türkçesi ve yaz kursudur (yoğun Türkçe yaz kursu).

<https://www.iienstitu.com/>: Açılımı İstanbul işletme enstitüsü olan bu kurum 2012’den beri her alanda çevrim içi eğitimler vermektedir. Bu eğitimlerden biri de yabancılar için Türkçe’dir. Kurum, sadece A1 seviyesinde Türkçe kursu sunmaktadır.

<https://www.letspeakturkish.com/>: İstanbul merkezli olan bu kurumun hem yüz yüze hem de çevrim içi Türkçe kursları vardır. Bu kurum yedi farklı program ve dört farklı eğitim türü üzerinden kurslar sunmaktadır.

2. *Dijital Kaynaklar*: Eğitim materyallerinin dijital ortama aktarılması veya internet ortamı için hazırlanmış materyallerdir. Bu kaynaklara (metinler, videolar, interaktif uygulamalar) öğrenciler çeşitli site ve uygulamalar aracılığıyla ulaşmakta ve bu uygulamalar sayesinde dil öğrenim süreçleri çeşitlenmektedir.

<https://kerimsarigul.com/>: Blog görünümlü bir web sitesidir. Sitede eğitimde teknoloji, açık kaynak kod, yapay zekâ, bilgisayarlı dilbilim, dil öğretimi/öğrenimi başlıkları altında çeşitli yazılar, materyaller ve makaleler vardır. Bu çalışmalar daha çok eğitim ve Türkçe üzerinedir. Sitede yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılabilecek materyaller vardır. Bu sitede daha çok öğretmenlerin derslerini nasıl kurgulayacağı ya da ne gibi materyaller kullanabileceği konusunda öneriler olduğundan öğrencilerden ziyade öğretmenlere hitap etmektedir.

<https://yabancilaricinturkce.com/>: Ali Naçakçioğlu tarafından yabancılara Türkçe öğretimi üzerine hazırlanmış bir web sitesidir. Sitede alanda yapılan çalışmalara ve yayımlanan kitaplara ulaşılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin yararlanabileceği çeşitli

materyallere vardır. Bunun dışında siteye alanda çalışan öğretmenler tarafından materyaller de yüklenilebilmektedir.

<https://www.yabancilaraturkce.com/>: Yabancılara Türkçe öğretimine özgü bir sitedir. Site Türkçeyi öğrenenlerden ziyade öğretmenlere hitap etmektedir. Sitede dil öğretimiyle alakalı çeşitli makaleler, kaynaklar ve derste kullanılacak materyaller vardır. Diğer Türkçe öğretim sitelerinden farklı olarak bu sitede kültür aktarımıyla ilgili örnek içerikler vardır.

<https://www.turkceogretimi.com/>: Sitede Türkçe öğretimi konusunda yapılan çalışmalar konularına göre sınıflandırılıp yayınlanmaktadır. Türkçenin anadil ve yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili çeşitli makaleler, kaynaklar ve ders içinde kullanılacak materyal örnekleri vardır. Ayrıca sitede Yunus Emre Enstitüsünün hazırlamış olduğu videolar üzerinden öğrencilere yardımcı olabilecek dersler vardır. Ancak bu dersler temel seviyeye hitap etmektedir.

<https://www.turkcedersi.net/>: Site Mustafa Aygün tarafından Türkçenin anadil öğretimi üzerine kurulmuştur. Sitede Türkçe dersi kapsamında kullanılacak çeşitli kaynaklar ve materyaller bulunmaktadır. Bunun dışında öğrencilerin çeşitli test, etkinlik yapabileceği ve dersle alakalı oyunlar oynayabileceği bir sitedir. Bahsedilen siteler arasında öğrenci etkileşiminin daha fazla olduğu bir sitedir.

www.dilbilimi.net: Mustafa Altun tarafından hazırlanmış bir sitedir. Sitede Türk dili üzerine yapılmış çeşitli çalışmalar, ders notları, alan yazın kaynakları gibi akademik içerikler vardır. Bunun dışında Mustafa Altun tarafından hazırlanan "Adım Adım Türkçe Öğreniyorum" projesi de bulunmaktadır. Sitede çeşitli kurumlara ve uygulamalara erişim sağlanmaktadır.

<https://turkce.yee.org.tr/tr>: Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan bir eğitim portalidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerine hazırlanmış bir sitedir. Seviyelere göre kelime listeleri ve dil bilgisi yapıları sunulmakta ve günlük hayatta karşılaşılan yapılarla ilgili etkinlikler bulunmaktadır. Bunun dışında Türkçe öğrenenler dünya genelindeki diğer öğrencilerle yarışabilmektedir. Bahsedilen siteler arasında Yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki öğrenci etkileşiminin en fazla olduğu sitedir.

3. *E-Ödevler ve Değerlendirme Araçları*: Öğretmenlerin öğrencilerine çevrim içi siteler ve uygulamalar aracılığıyla tanımladığı etkinlikler, ödevler ve sınavlara e-ödev denilmektedir. Öğretmenlerin çalışmalarına anında dönüt verebildiği araçlardır. Değerlendirme araçları, öğretmenlerin öğrencilerin öğrenim durumlarını ölçebildiği ayrıca etkinlik atayabildiği araçlardır. Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan/kullanılacak altı çevrim içi ölçme değerlendirme aracı vardır. Bunlar; Easy Test Maker, Quiz Maker, Quizizz, Socrative, Testmoz ve WatuPRO'dur (Karagülle & Akış, 2024, s. 370).

3.2. İnteraktif Öğrenme

İnteraktif öğretim, öğrencilerin pasif bir şekilde bilgi almak yerine sürece aktif olarak katıldığı ve etkileşimde bulunduğu bir öğretim yöntemidir. Bu yöntemde öğrencilerin ders materyalleriyle etkileşime geçmesi, soru sorması, tartışmalara katılması ve çeşitli etkinliklere aktif olarak iştirak etmesi vurgulanır. İnteraktif öğrenme, teknolojinin, özellikle internetin ve çeşitli dijital araçların kullanımıyla daha da güçlenmektedir. Bu yöntemde dil öğrenenler, pasif bir şekilde dil bilgisini veya kelime dağarcığını öğrenmek yerine, gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri durumları taklit eden etkileşimli aktivitelerle dil becerilerini geliştirirler. İnteraktif öğrenme kanallarında ses, video, animasyon ve grafikler önemli bir yer tutmaktadır. Çoklu ortam araçları öğrenmenin etkisini ve kalıcılığını artırmaktadır. İnteraktif öğretim araçları arasında zenginleştirilmiş kitaplar diğer adıyla z-kitaplar yer almaktadır. Yunus Emre Enstitüsünün yabancılara Türkçe öğretimi için hazırladığı “Yedi İklim Dil Öğretim Seti”nin z-kitap sürümü 2014 yılında kullanıma sunulmuştur (Çangal, 2019, s. 177-178). Kahoot ve Edmodo web 2.0 araçları olmalarına rağmen diğer web 2.0 araçlarından farklı olarak eğitim alanı için tasarlanmış olmaları ve diğer araçlara göre daha fazla interaktif öğe içermelerinden dolayı bu çalışmada interaktif öğretim kapsamında ele alınmıştır.

1. Kahoot: Dil öğrenimini desteklemek amacıyla kullanılan Kahoot, Johan Brand, Jamie Brooker ve Morten Versvik’in tarafından Mart 2013’te Norveç Teknoloji ve Bilim Üniversitesinde gerçekleştirdikleri bir projeden doğmuştur. 180’den fazla ülkede kullanılmakta olan Kahoot, bilgi yarışması, tartışma, anket ve karıştırma olmak üzere 4 farklı kategoride oyunlaştırılmış eğitimler sunmakla birlikte bu öğretim portalında farklı eğitimler de hazırlanabilmektedir (Yılmaz, 2022, s. 657). Kahoot, internet bağlantısı olan herhangi bir cihazdan erişilebilen öğrenmeyi oyunlaştıran, ücretsiz ve eğlence tabanlı bir öğrenme platformudur (Güven & Tıraşoğlu, 2021, s. 334).
2. Edmodo: Öğrencilerin ihtiyaç duydukları insanlarla bağlantı kurmasını sağlamak ve eğitsel kaynaklara ulaşmasını kolaylaştırmak amacıyla kullanılan Edmodo, 2008 yılında kurulmuş küresel bir eğitim platformudur. Edmodo, 2013 yılında Türkçe dil desteği sunarak ülkemizdeki kullanım oranını büyük ölçüde artırmıştır (Polat, 2016, s. 22). Edmodo, öğretmenlerin özel sınıflarını oluşturarak farklı araçlar kullanarak öğrenme ve öğretme süreçlerini zenginleştiren, öğrenci-veli iletişimini kolaylaştıran ve öğrencilerin derslere istedikleri yerden katılmasını sağlayan zengin bir platformdur (Karatay, Karabuğa & İpek, 2018, s. 1067).

3.3. Web 2.0 ve Web 3.0 Araçlarının Dil Öğretiminde Kullanımı

Günümüzde hızla gelişen teknolojiler sayesinde çeşitli web uygulamaları ortaya çıkmıştır. Bu web uygulamalarından hem günlük hayatta hem de öğretim süreçlerinde yararlanılmaktadır. Her geçen gün gelişen teknolojiyle birlikte farklı terimler ortaya çıkmakta ve sürekli güncellenen web araçları kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde web gelişimi 4 ayrı evre (Hörküş, 2023, s. 327) ya da 6 ayrı evre olarak (Birinci, 2020, s. 355) incelenmektedir. Web araçlarının gelişimine ve sınıflandırılma şekline gelişim evreleri farklı evrelerde incelenebilmektedir. Bunlardan Web 0.0 gelişmekte olan interneti, Web 1.0 sabit webi, Web 2.0 etkileşimli webi, Web 3.0 anlamsal yürütülen webi, Web 4.0 portatif/hareketli webi, Web 5.0 ise açık, bağlantılı ve akıllı = duygusal webi ifade etmektedir (Gün, 2015, s. 49).

1991 yılında Tim Berners-Lee'nin ilk web sayfasını yaratmasıyla birlikte Web 1.0 aracı karşımıza çıkmış ve web gelişim sürecinin başlangıcı yapılmıştır. Web 1.0 dönemi sabit, statik ve tek yönlüdür. Web'in ilk döneminde kullanıcılar siteleri sadece ziyaret etmekte sitelerde herhangi bir şey yayınlayamamaktaydı. Bu dönemde web, bir bilgi deposu olarak görülmekte ve öğrenciler bilgileri sadece okuyup öğrenmekte bir katkı sağlayamamaktaydı. Web 1.0 döneminde eğitimde çevrimiçi kaynaklar kullanılırken öğrencilerin etkileşimleri ve katılımları oldukça sınırlıdır (Hörküş, 2023, s. 328).

Web 2.0 kavramı ilk defa 2004 yılında Tim O'Reilly tarafından ortaya atılmıştır. O'Reilly Web 2.0 kavramının, ağa bağlı bütün cihazları içeren bir platform olarak iletişim ağı olduğunu; bu platformun esas avantajlarının ise Web 2.0 uygulamaları olduğunu belirtmektedir. Ayrıca; Web 2.0 platformunun avantajları olarak, birçok insan tarafından kullanılabilmesi için sürekli güncellenen bir yazılım oluşturulabilmesi hem bireysel kullanıcıların hem de birden fazla kaynaktan gelen karma verilerin toplanarak kullanılabilmesi ve bu toplanan verilerin tüm kullanıcılar tarafından da kullanılarak kendi verilerini ortaya koymalarını sağlayabilmesi şeklinde ifade etmektedir (O'Reilly, 2005'ten aktaran Birinci, 2020, s. 355). Web 2.0 ile birlikte web, çift yönlü hale gelmiştir. Web 2.0 sayesinde Facebook, YouTube gibi sosyal medya ve paylaşım siteleri, Vikipedi gibi bilgi sayfaları ve podcastler gibi araçlar eğitim ve öğretim sürecine yeni alternatifler sunmuştur (Genç, 2010, s. 486; Hörküş, 2023, s. 328-329). Bu dönem sayesinde modern çoğu eğitim yaklaşımları yeni boyut kazanmıştır.

Web 3.0 dönemi 2010 yılında W3C (World Wide Web Consortium) yaptığı çalışmalar sonucunda başlamıştır. Web 3.0 dönemi sematik web olarak adlandırılmakta ve bu kavram ilk olarak 2001 yılında Tim Berners-Lee tarafından ortaya atılmıştır (Berners-Lee, 1998; Berners-Lee, Hendler & Lassila, 2001'den aktaran Hörküş, 2023, s. 329). Web 3.0, internetin daha akıllı hâle gelmesini sağlamıştır. Bu yeni internet evresinde, bilgiler birbirleriyle bağlantılı ve düzenli bir şekilde kullanılmaktadır. Bu sayede, insanların internet üzerinde yaptıkları aramalar ve karşılaştıkları içerikler kişisel ilgi ve tercihlerine göre şekillendirilmektedir (Hörküş, 2023, s. 330).

Semantik webin (Web 3.0) mantıksal bağ kurması sayesinde öngörülen etkileşimlerin çeşitli uygulamalara aktarılması ve bunun rapora dönüştürülmesi veya başka bir eğitim uygulamasına aktarılması eğitim sürecini ve kapsamını çeşitlendirip genişletecektir (Hörküç, 2023, s. 331-332). Bu durum öğrencilere bilgiye erişimde ve yapılandırmada büyük kolaylıklar sağlayarak geleneksel öğretim yöntemlerine göre daha gelişmiş olanaklar sunmakta ve böylece öğrenme sürecini zenginleştirmektedir. Semantik web, insan ve web etkileşimi bir adım öteye taşındığından eğitim süreçlerindeki zaman ve mekân engellerinin aşılmasına olanak tanımaktadır. Bunun sebebi de semantik webin yapay zekâ ve akıllı araçların web ile etkileşiminin sağlandığı teknoloji olmasıdır. Yapay zekâ, arttırılmış gerçeklik sanal gerçeklik, üç boyutlu araçlar semantik web içerisinde yer almaktadır (Us & Özcan, 2023, s. 334).

Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan/kullanılabilecek Web 2.0 araçlarının sınıflandırılması Birinci'nin (2020, s. 356) başlıklandırmasını takiben sıralandırılmıştır:

1. *Bloglar*: Bloglar, internet üzerinde kolayca kullanılabilen ve teknik bilgi gerektirmeyen çevrimiçi günlüklerdir. Bu platformlar, yazı, ses, video ve diğer çoklu ortam içeriklerini paylaşma imkânı sunar ve böylece bireylerin fikirlerini geniş bir kitleye duyurmasına yardımcı olur. Eğitimde, bloglar öğretmen ve öğrenciler arasında sınıf dışı etkileşimi teşvik eder ve yabancı dil öğretiminde eşit dil kullanım fırsatları sağlar, motivasyonu artırır. Campbell'e (2003'den aktaran Türker, 2018, s. 1657) göre, eğitimde kullanılan bloglar öğretmen, öğrenci ve sınıf blogları olmak üzere üç kategoriye ayrılır; bu bloglar ödev verme, tartışma yaratma, dil becerilerini geliştirme ve iş birlikçi öğrenme gibi çeşitli eğitsel amaçlar için kullanılabilir (Türker, 2018, s. 1657). Yabancılara Türkçe öğretiminde bloglar çok tercih edilen bir araç olmamasına rağmen birkaç blog mevcuttur. Bunlar, <https://www.gurkanbilgisu.com/> ve <https://yabancilaraturkceogretim.blogspot.com/> siteleridir (Birinci, 2020, s. 358).
2. *Wiki siteleri*: Günümüzde wikiler her alanda sıklıkla kullanılan web uygulamalarından biridir. Wikiler, herkesin istediği düzenlemeleri yapabildiği bir sözlük, ansiklopedi veya veri tabanına benzeyen web siteleridir. Wikilerin eğitim ortamında kullanılmasına dair yapılan araştırmalarda (Elgort, Smith & Toland, 2008; Su & Beaumont, 2008'den aktaran Birinci, 2020, s. 358) Wikilerin iş birlikçi eğitim aracı olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin ortak bir platformda içerik oluşturmasına izin veren wiki siteleri, dil öğrenme grupları tarafından kullanılabilir. Böylelikle öğrenciler birlikte çalışabilir, dilbilgisi veya kelime listeleri oluşturabilir ve birbirlerine yardımcı olabilirler. Ancak ülkemizde öğretim konusunda kullanılmamakla birlikte ilerleyen süreçte kullanılabileceği varsayılmaktadır (Birinci, 2020, s. 359).
3. *Sosyal paylaşım ağları*: Sosyal paylaşım ağları, bireylerin internet üzerinden iletişim kurduğu, resim ve video paylaşımı yaptığı uygulamalardır. Facebook, Google +, X, Instagram, WhatsApp, TikTok, LinkedIn, Outlook, Skype gibi

uygulamalar günlük hayatta en sık kullanılan Web 2.0 uygulamalarındandır (Birinci, s. 360). Asıl amacı kullanıcılar arası iletişim sağlamak olsa da günümüzde dil öğretiminde de kullanılmaya başlanmıştır (Çoklar, 2014, s. 224'ten aktaran Türker, 2018, s. 1656). Sosyal medya platformların kolay bir şekilde iletişim kurmayı sağlaması, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeleri için etkili bir dil öğrenim aracı olabilir. Öğretmenler, öğrencilerle etkileşimde bulunabilir, dil egzersizleri paylaşabilir ve etkileşimli gönderilerle öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeleri konusunda pratik yapmalarını kolaylaştırabilirler (Birinci, 2018, s. 361). Instagram üzerinden yabancılara Türkçe öğretimi alanında paylaşım yapan “@schoolofturkish/@schoolofturkishkids, @arkadasturkce, @hepturkce, @turkcenotes. @turkceogretimi.ig, @basit.turkce, @akademikturkce, @moyrusskiy (Bu sayfa Türklere Rusça öğretmek için paylaşım yapmakla birlikte içerikleri ana dili Rusça olan kişilere öğretim yaparken kullanılabilir.), @turkceturkishturco, @ugurturkceakademi” bu sayfaların paylaşımları derste içerik olarak kullanılabilir. Ayrıca bu sayfalar öğrencilerin okul dışında da pratik yapmalarını kolaylaştıracağından öğrencilere de önerilebilir.

4. *Dil öğrenme uygulamaları:* Duolingo, Babbel gibi dil öğrenme uygulamaları, öğrencilere dil becerilerini geliştirmek için interaktif egzersizler, dil oyunları ve pratik imkânları sunar. Bu uygulamalar dışında kullanılacak uygulamalar da mevcuttur. Bunlar; “Drops”, “Memrise”, “Busuu”, “Rosetta Stone”, “Lingodeer”, “Beelinguapp”, “Hello Talk”dur. Burada bahsedilen bütün uygulamalar aslında başka diller için tasarlanmış olup daha sonradan Türkçe dilinin eklenmesiyle yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılması mümkün olmuştur. Henüz Türkçeye özel hazırlanmış bir uygulama yoktur. Bunlar dışında yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılan uygulamalar da mevcuttur. Bunlar; “Learning Apps”, “Wordwall”, “Padlet”, “Kahoot”, “Pixton”, “Voki”dir. Burada bahsedilen uygulamaların yukarıdaki uygulamalardan farkı dil öğretiminde kullanılacak materyalleri oluşturmaya yardımcı platformlardır. Bu uygulamalar hakkında detaylı bilgi için; Aytaç Behbudova ve Rıfat Günday’ın (2022) “Yabancı Dil Öğretiminde Akıllı Teknolojiler” adlı çalışmasına, Eyüp Aydoğdu’nun (2023) “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı: Padlet Örneği” adlı çalışmasına, Yelda Kökçü’nün (2023) “Dil öğretiminde kullanılan dijital yardımcıları: Web 2.0 araçları” çalışmasına ve Alparslan Okur ve Gökhan Haldun Demirdöven’in (2023) editörlüğünü yaptığı “Yabancı Dil Olarak Dijital Türkçe Öğretimi” kitabına bakılabilir.
5. *Video paylaşım ve dizi-film siteleri:* Video paylaşım siteleri, kullanıcıların herhangi bir konuda kısa (shorts) veya uzun videolar paylaştığı sitelerdir. Birçok farklı video paylaşım sitesi bulunmaktadır. Bunlardan en sık kullanılanları YouTube ve Google Video’dur (Horzum, 2010 akt. Birinci, 2020, s. 359). Bu

video paylaşım siteleri dışında dizi, film ve belgesel içerikleri olan aylık veya yıllık abonelik karşılığında hizmet veren platformlar da vardır. Bunlar; Netflix, Amazon Prime, Disney+, GAİN, BluTV, puhutv, Exxen ve tabii'dir. Bu platformlardan GAİN, BluTV, puhutv, Exxen ve tabii Türkiye'ye ait olduğundan yabancılara Türkçe öğretiminde bu kanalları kullanmak Türk kültürünü tanıtmak açısından daha iyi olacaktır. Video paylaşım siteleri ve dizi-film platformları, birçok duyuya hitap ettiğinden öğrenimi kalıcı hâle getirmekle birlikte öğrenciler arasında iş birliğini teşvik ederek ve öğrencilerin kendi aralarında dil pratiği yapmaları için de fırsatlar sunmaktadır (Eroğlu & Eroğlu, 2023, s. 712). Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak YouTube kanalları bulunmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretimi konusunda faydalı olabilecek oynatma listeleri ve kanalları vardır. Bunlar; “Türkçe öğretimi Dilay Hoca”, “I learn Turkish/J'apprend leTurc”, “Güncel Türkçe”, “Türkçekolik ile Türkçe Öğren (@LearnTurkishwithGökberk)”, “Learn Turkish with TurkishClass101.com”, “KidsAndFun Turkish”, “Learn Turkish with Hamza”, “Türkçe Hocam Pınar Gençer”, “Eğlenceli Türkçe”, “Turkishle”, “Önder Çangal”, “Reşat Ören”dir.

6. *Podcastler*: Genellikle belirli bir konu etrafında internet üzerinden yayınlanan, ses dosyaları serisidir. Podcastler, herhangi bir konuda konuşmalar, röportajlar, hikâye anlatımları, müzik yayınları ve daha fazlasını içermekle birlikte bunlara genellikle Spotify, Podcast uygulamaları veya web tarayıcıları üzerinden erişilebilmektedir (Eroğlu & Eroğlu, 2023, s. 709). Bunlar, birçok farklı sesli içerik sunduğundan dil öğretim sürecinde dinleme materyalleri olarak kullanılabilir. Ayrıca podcastler, kullanıcılarına farklı aksan ve konuşma hızlarına sahip gerçekçi dil örnekleri sunduğundan kullanıcılarının dinleme becerilerini geliştirmesini sağlarken; onlara dilin kültürel bağlamında kullanımını gösterdiğinden dil öğrenimini kolaylaştırmaktadır (Eroğlu & Eroğlu, 2023, s. 710). Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak podcastler vardır. Bunlar; “Turkish Language Institute's podcast”, “Learn Turkish podcasts”, “Fluent in Turkish” (Birinci, 2020, s. 360), “Learn Turkish With Gunes”, “Learn Turkish -Intermediate- Turkish Coffee Podcast”, “Learn Turkish with Linguaboost”, “Learn Turkish with Stories”, Easy Turkish: Learn Turkish with Everyday”, “Let's Learn Turkish”, “Let's Talk Turkish”dir. Bunlar dışında Türk kültürünü tanıtan herhangi bir Podcastte dersin içeriğine göre kullanılabilir. Buna örnek “düzensiz kitaplık” kanalı verilebilir. Bu podcast kanalının aynı isimle açılmış YouTube kanalı da bulunmaktadır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılacak Web 3.0 araçları şu şekilde sıralayabiliriz:

Sanal gerçeklik (VR): Sanal gerçeklik, kullanıcıların gerçek dünya dışında, bilgisayar tarafından yaratılan üç boyutlu ve etkileşimli bir ortama girebildiği bir teknolojidir. Bu

ortam, gözlük veya kask gibi giyilebilir cihazlar aracılığıyla kullanıcının simülasyonla etkileşime geçerek gerçekçi bir deneyim yaşamasını sağlamaktadır (Ural, 2021, s. 147). Sanal gerçeklik, eğitimden oyunlara kadar geniş bir kullanım yelpazesi sunarak; gerçek dünyanın sınırlarını aşan bir etkileşim sunmaktadır. Hirsh-Pasek ve diğerleri (2022, s. 10'dan aktaran Akkaya & Şengül, 2022, s. 318) eğitimde sanal gerçekliğin kullanılmasını şu şekilde açıklamaktadır:

Artırılmış gerçeklik, VR ve 3D dünyası, çocukları asla keşfedemeyecekleri veya ziyaret edemeyecekleri yeni ortamlara taşıma vaadini içeriyor. Eleştirel düşünme becerileri için öğrenciler gerçek sorunları çözebilirler ve bir üretici fuarına gidebilir ve ürünlerini yalnızca okullarında değil, daha geniş bir topluluğa gösterebilirler. Yunan kültürüyle ilgili asırlık sorular için farklı zaman dilimlerini ziyaret edebilir veya hatta bilimsel laboratuvarlara girip bu deneyimleri gerçek hayattaki öğrenmeyle ilişkilendirebilirler.

Sanal gerçeklik teknolojisi, öğrencilere yabancı dilleri eğlenceli simülasyonlarla öğrenme fırsatı sunarken; gerçek hayat senaryolarını taklit ederek dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu teknoloji, dil öğrenimini kültürel bir deneyimle birleştirirken; öğrencilerin motivasyonunu ve derse katılımını artmasını sağlayabilir. Ayrıca sanal gerçeklik uygulamalarıyla derslerde kullanılacak materyaller üretilebilmektedir. Materyal tasarımlarının nasıl yapıldığına dair bilgi almak için; Mesut Gün ve Kemal Delen'in (2022) "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde Dijital Tabanlı Materyal Tasarım Örneği: Metaverse Uygulamasının Kullanımı" adlı çalışmasına bakılabilir. Yabancı dil öğretiminde kullanılacak sanal gerçeklik uygulamaları mevcuttur. Bunlar (Ural, 2021, s. 153-155);

- a) House of Languages VR: Öğrencilere İngilizce, Almanca ve İspanyolca gibi dillerde eğlenceli ve interaktif bir öğrenme deneyimi sunar. Sanal bir rehber eşliğinde, kullanıcılar çeşitli görevleri tamamlayarak yeni kelimeleri ve ifadeleri öğrenebilirler.
- b) ImmerseMe: ImmerseMe, çeşitli gerçekçi VR senaryoları aracılığıyla kullanıcılara farklı dillerde konuşma pratiği yapma şansı verir. Kullanıcılar, restoranlarda sipariş vermekten otel rezervasyonlarına kadar geniş bir pratik yelpazesi içinde dil becerilerini geliştirebilirler.
- c) Mondly-Learn Languages in VR: Mondly, sanal gerçeklik ve konuşma tanıma teknolojisi kullanarak; öğrencilerin telaffuzlarını geliştirmelerini ve gerçek zamanlı geri bildirim alarak dilleri öğrenmelerini sağlar. Bu uygulama, günlük ve interaktif diyaloglar yoluyla dili öğrenmeyi daha etkileşimli bir sürece dönüştürür.

Bahsedilen uygulamalardan sadece "Mondly-Learn Languages in VR" yabancılara Türkçe öğretim alanında kullanılacak sanal gerçeklik materyalidir.

3.4. Dil Öğretiminde Kullanılan Dijital Araçların Avantajları

Dil öğretiminde bilişim teknoloji araçlarının kullanımının birçok avantajı vardır. Bu dil öğretiminde öğrenciler, ders kitaplarına, ses kayıtlarına ve interaktif uygulamalara internet aracılığıyla istedikleri yerden ve zamandan bağımsız bir şekilde çevrim içi veya çevrim dışı erişim imkânı bulmaları sayesinde sınıfta anlaşılmayan konuyu istedikleri kadar tekrar etme imkânı elde etmişlerdir (Özdemir, 2017, s. 441). Bu teknolojik araçların, öğretim ortamında etkin hâlde kullanılmaya başlanmasıyla dil öğrenim ve öğretim süreci çeşitlenmiş ve ilgi çekici hale gelmiştir.

Farklı öğrenme stillerine hitap eden çeşitli uygulamalar, oyunlar, videolar ve çevrim içi kurslar öğrencilere geniş bir öğrenme alanı sunmakla birlikte farklı becerilere hitap eden bu uygulamaların dil öğretiminde kullanılması öğrenmeyi etkili ve kalıcı kılmaktadır (Kuşçu, 2017, s. 215). Bu dijital araçlar öğrenme sürecini eğlenceli hâle getirirken öğrencilerin motivasyonlarını ve ders başarılarını arttırmaktadır. Meltem Merve Konu'nun yabancılara Türkçe öğretimi alanında çalışan öğretmenlerle yaptığı görüşmeler sonucunda dil öğretiminde kullanılan uygulamaların öğrencilerin ilgi ve dikkatlerini etkilediği ve derslerdeki başarılarını arttırdığı görülmüştür (Konu, 2023, s. 27). Aynı şekilde yabancılara Türkçe öğretimi alanında kullanılan dijital araçlardan Padlet'in öğrencilerin öğrenim süreçlerine etkisinin araştırıldığı bir başka çalışmada uygulamanın öğrencilerin öğrenim sürecini olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Aydoğdu, 2023, 202). Bu çalışmalardan anlaşıldığı üzere dijital araçlar öğrenim sürecini olumlu yönde etkilemektedir.

Teknolojik gelişmelerin geldiği son boyut olan web 3.0 araçları da dil öğretim sürecinde kullanılmaktadır. Bu araçlardan biri olan sanal gerçekçilik, öğrencilere üç boyutlu ortamlarda dil öğrenme alanı sağlamaktadır. Bu uygulama aracılığıyla öğrenciye gerçekçi bir konuşma alanının sunulması ve anında geri dönüt verilmesi, öğrencinin öğrenme sürecini çeşitlendirmekle birlikte dil öğrenimini etkili ve verimli kılmaktadır (Ural, 2021, s. 157).

3.5. Dil Öğretiminde Kullanılan Dijital Araçların Dezavantajları

Dijital araçların eğitim sürecinde kullanımının avantaj olduğu durumlar kadar dezavantaj olduğu durumlar da vardır. Bu dezavantajlara örnek olarak internet bağlantı sorunları, yazılım hataları veya donanım arızaları gibi teknik problemler verilebilir. Bu problemler öğrenme sürecinin beklenmedik bir şekilde aksamasına sebep olmakla birlikte öğrenciye tam ve doğru dönüt verilmesine engel olmaktadır. Bunun dışında çevrim içi kaynakların kalitesinin değişken olması, öğrencilerin güvenilir ve eğitim standartlarına uygun olmayan içeriklerle karşılaşmasına sebep olabilmektedir (Ural, 2021, s. 152). Ayrıca teknolojik araçların ve yazılımların yüksek maliyeti, her öğrenci veya eğitim kurumu için erişilebilir olmadığından eğitimde fırsat eşitsizliğine sebep olabilmektedir.

Bahsedilen teknik dezavantajlar dışında dijital araçların nasıl kullanılacağına dair problemler vardır. Özellikle dijital araçların sınıflara entegrasyonunda birtakım engellerle karşılaşmaktadır. Bu engellerden biri de öğretmenlerin mevcut bilişim teknoloji kaynaklarına yönelik farkındalık eksikliği ve yetersiz teorik ve pratik eğitimlerinden kaynaklanmaktadır (Çiftçi, 2023, s. 238). Öğretmenler dışında öğrenciler de teknolojiyi etkili kullanabilmeleri için gerekli olan teknik becerilerden yoksun olabilmektedir. Bu durumda öğrenme sürecini olumsuz etkilemenin dışında zaman kaybına sebebiyet verebilmektedir. Bahsedilen bu sorunların sebebi olarak öğretmenlerin ve öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerinin gelişmemesi gösterilebilir (Özdemir, 2017, s. 444).

Sonuç ve Öneriler

Teknoloji, 20. yüzyılın başlarından itibaren hızla gelişerek hayatın her alanına girmiş, girdiği her alanı da değiştirmiş ve dönüştürmüştür. Değişim sonucunda yeni yöntem ve materyallerin dil öğretimi alanına girmesiyle geleneksel yöntemde hâkim olan pasif anlayış yerini öğrencilerin aktif olduğu anlayışa bırakmıştır. Geliştirilen yöntem ve materyaller sayesinde öğrencilerin derslerde etkileşimli öğrenme süreci kolaylaşmıştır. Pandemi süreciyle internet destekli öğretime olan ilgi artmış ve çeşitli internet sitelerinin ders için kullanımı başlamış veya yeni siteler ve uygulamalar kurulmuştur. Bu durum eğitimi okuldan çıkararak eğitimin alanını genişletmiş ve her an her yerde ders yapılabileceği algısını ortaya çıkarmıştır. Bu durum özellikle dil öğrencileri ve öğreticilerinin işlerini kolaylaştırmıştır. Çünkü dil öğrencileri genelde her yaşta ve farklı çevrelerden olabildiğinden öğretim süreçleri kurslarla veya okullarla uyum sağlayamadığında öğrenim süreçlerine ara veren öğrenciler olabiliyordu. İnternet üzerinden ders verilmesinin yaygınlaşması bu konuda sorun yaşayan öğrencilerin öğrenim süreçlerine devam etmelerini kolaylaştırmıştır. Ayrıca öğrenim sürecinde kullanılacak çeşitli uygulamaların çıkması ve sitelerin kurulması öğrencilerin ders dışında da pratik yapmalarını sağlayarak ve dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

Teknolojik gelişmeler sadece öğrenciler için değil öğretmenler açısından da birçok kolaylık sağlamaktadır. Bazı siteler ve bloglarda öğretmenlerin derslerinde kullanabileceği örnek ders planları veya çeşitli öğretim materyalleri sunulmaktadır. Bunun dışında bazı uygulamalar aracılığıyla da derste kullanılacak materyaller üretilmektedir. Dijital araçların sağladığı avantajların yanında dezavantajlar da bulunmaktadır. Sorunların başında araç, gereç ve donanım eksikliği (Yaşar-Sağlık & Yıldız, 2021, s. 436) gelmektedir. Her öğrencinin veya okulun teknolojik araç gereçlere erişiminin uygun olmaması eğitimde fırsat eşitsizliğine sebep olabilmektedir. Bahsedilen sorunların dışında dikkat çeken bir konuda öğreticilerin dijital web araçlarını kullanma yetkinlikleridir. Dijital araçların eğitim ortamlarında verimli ve etkili şekilde kullanılması öğreticinin gerekli teknik beceriye sahip olmasıyla mümkündür. Yalçın ve Temur'un (2023) yaptığı araştırmada yabancılara Türkçe öğreten öğreticilerin dijital

araçları kullanım yetkinliklerinin orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Yalçın & Temur, 2023, s. 10). Aynı şekilde Millî Eğitim Bakanlığında çalışan Türkçe öğretmenlerinin dijital araçları kullanma becerilerinin ölçüldüğü çalışmada öğretmenlerin beceri düzeylerinin orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Şener, 2019, 101). Bahsedilen çalışmalar gösteriyor ki öğreticilerin dijital araçları kullanma yetkinlikleri yeterli düzeyde değildir. Noguerón-Liu ve Lammers'e (2020, s. 420) göre bu durumun sebebi, öğretmenlerin dijital alanları ve uygulamaları öğretime nasıl dâhil edebileceklerini gösteren çalışmalar olmasına rağmen öğretim sürecinde, teknoloji kullanımının hâlâ çok fazla öğretmen merkezli olduğunu göstermesi (Noguerón-Liu & Lammers, 2020, s. 420'den aktaran Topçu, 2021, s. 1351) öğretmenlerin bu konudaki yetersizlikleridir. Bu sorunların önüne geçmek için eğitim fakültelerindeki lisans derslerine teknolojik araç gereçlerin ne şekilde kullanılabilceğine dair bir ders eklenmelidir. Çünkü günümüzde hızla değişen ve gelişen teknolojik gelişmelere ayak uydurmak ancak bu şekilde mümkün olabilir. Hâlihazırda öğretmenlik yapan öğretmenler için de eğitimde teknolojik araçların kullanımı konusunda dersler veya seminerler verilerek bu alandaki eksikliklerinin kapatılması sağlanabilir. Ayrıca hem öğretmenlerin hem de hizmet içi seminer eğitimlerini hazırlayanların, bu alanda yapılan çalışmalarını takip etmesi ve eğitimleri veya dersleri bu çalışmalarını dikkat alarak güncellemesi gerekmektedir. Bu alanda örnek ve destek olabilecek birkaç tane çalışma vardır. Bunlara örnek olarak; Rıdvan Elmas ve Ömer Geban (2012) tarafından yapılan "21. yüzyıl öğretmenleri için Web 2.0 araçları", Semin Kazanoğlu (2014) tarafından yapılan "Yabancı dil öğretiminde teknoloji tabanlı etkileşim: Second Life örneği", Bayram Baş ve Tuğba Yıldırım (2018) tarafından yapılan "Yabancılara Türkçe öğretiminde teknoloji entegrasyonu", Bayram Baş ve Osman Turhan (2017) tarafından yapılan "Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik Web 2.0 araçları: Poll Everywhere Örneği", Halit Karatay, Hüseyin Karabuğa ve Ozan İpek (2018) tarafından yapılan "Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Edmodo'nun kullanımı: bir durum çalışması" isimli çalışmalar gösterilebilir. Ancak alanda dijital araç gereçlerin detaylı bir şekilde ele alınması konusunda dünyaya göre geri planda kalmıştır. Akademisyenler bu konuda daha fazla araştırma ve çalışma yapmaya teşvik edilmelidir.

Kaynakça

- Akkaya, N. & Şengül, L. (2022). Metaverse ve dil eğitimi. *International Journal of Education and New Approaches*, 5(2), 314-326.
- Aydoğdu, E. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımı: Padlet örneği. *Bezgek Yabancılara Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(3), 195-208.
- Bakla, A. (2012). Yabancı dil öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı. A. Sarıçoban & Z. M. Tavil (Ed.), *Yabancı dil eğitimi teknoloji tasarımı* içinde (s. 79-96). Anı Yayıncılık.

- Baş, B. & Yıldırım, T. (2018). Yabancılara Türkçe öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 827-839.
- Baş, B. & Turhan, O. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik web 2.0 araçları: Poll Everywhere örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1233-1248.
- Behbudova, A. & Günday, R. (2022). Yabancı dil öğretiminde akıllı teknolojiler. *International Journal of Language Academy*, 10(2), 174-193.
- Birinci, F. G. (2020). A review of information technologies used in teaching Turkish as a foreign language. *Sakarya University Journal of Education*, 10(2), 350-371.
- Campbell, A. P. (2003). Weblogs for use with ESL classes. *The Internet TESL Journal*, 9(2).
- Çangal, Ö. (2019). Teknoloji tabanlı yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. E. Boylu & L. İltar (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* içinde (s. 169-212). Pegem Akademi.
- Çiftci, S. & Sağlam, A. (2023). Yabancı dil eğitiminde web 2.0 araçları kullanımının yararları ve zorlukları üzerine bir inceleme. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 10(91), 234-241.
- Çoklar, A. N. (2014). Web Ortamında Çoklu Ortam Tasarımı. Ö. Ö. Dursun & F. Odabaşı (Ed.), *Çoklu ortam tasarımı* içinde (2. baskı, s. 217-234). Pegem Akademi.
- Durmuş, M. (2019). *Dil öğretiminde öğretici yeterlilikleri ve pedagojik muhakeme becerisi*. Grafiker Yayınları.
- Elmas, R. & Geban, Ö. (2012). 21. yüzyıl öğretmenleri için Web 2.0 araçları. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 243-254.
- Eroğlu, S. & Eroğlu Z. (2023). Yabancı dil öğretiminde dijital platformlar: Youtube, Spotify, Netflix ve Podcast. A. Okur & G. H. Demirdöven (Ed.), *Yabancı dil olarak dijital Türkçe öğretimi* içinde (s. 689-715). Sakarya Üniversitesi Yayınları.
- Genç, Z. (2010). Web 2.0 Yeniliklerinin eğitimde kullanımı: Bir Facebook eğitim uygulama örneği. M. Akgül, E. Derman, U. Çağlayan, A. Özyiğit & T. Yılmaz (Ed.), *Akademik Bilişim '10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildiri Kitabı* (s. 287-292). Nokta Matbaacılık.
- Gün, M. & Delen, K. (2022). Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde dijital tabanlı materyal tasarım örneği: Metaverse uygulamasının kullanımı. *Journal of History School*, 61, 4467-4486.

- Gün, S. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde web 2.0 sesli ve görüntülü görüşme uygulamalarının (Skype) konuşma becerisine etkisi* [Yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Us Gürbüz, R. & Özcan, E. (2023). Dijital araçlarla kelime öğretimi. A. Okur & G. H. Demirdöven (Ed.), *Yabancı dil olarak dijital Türkçe öğretimi içinde* (s.316-364). Sakarya Üniversitesi Yayınları
- Güven, A. Z. & Tıraşoğlu, C. (2021). Yabancılarla Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirmeye yönelik web 2.0 araçları: Kahoot! örneği. *Turkish Studies*, 16(1), 331-345.
- Hirsh-Pasek, K., Zosh, J. M., Hadani, H. S., Golinkoff, R. M., Clark, K., Donohue, C., & Wartella, E. (2022). *A whole new world: education meets the metaverse*. Center for Education at Brookings.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- Hörküç, İ. (2023). Eğitimde Web 3.0 kullanımı: Potansiyel ve zorlukları. *International Journal of Social Sciences Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(30), 326-335.
- Karatay, H., Karabuğa, H. & İpek, O. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Edmodo'nun kullanımı: Bir durum çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1064-1090.
- Karagülle H. & Akış İ. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çevrim içi ölçme ve değerlendirme: Karşılaştırmalı analiz. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, 29, 364-385.
- Kazanoğlu, S. (2014). Yabancı dil öğretiminde teknoloji tabanlı etkileşim: Second Life örneği. *Dil Dergisi*, 164, 39-51.
- Konu, M. M. (2023). Web 2.0 araçlarıyla sözcük öğretiminde ölçme ve değerlendirme. E. Boylu (Ed.). *III. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu Bildiri Kitabı* (s. 14-30). C&B Basımevi.
- Korkmaz, A. (2011). *Ortaöğretim okullarında interaktif öğretimin model bir ders üzerinde incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kilis 7 Aralık Üniversitesi.
- Kökçü, Y. (2023). Dil öğretiminde kullanılan dijital yardımcıları: Web 2.0 araçları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (36), 48-66.
- Kuşçu, E. (2017). Yabancı dil öğretimi/öğreniminde görsel ve işitsel araçları kullanmanın önemi. *The Journal of Academic Social Science*, 5(43), 213-224.

- Özdemir, O. (2017). Türkçe öğretiminde dijital teknolojilerin kullanımı ve bir web uygulaması örneği. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(4), 427-444.
- Polat, O. (2016). *Eğitsel sosyal medya platformları ve Edmodo örnek uygulaması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Şener, F. (2019). *Teknopedagojik eğitim kapsamında Türkçe öğretmenlerinin web 2.0 araçlarını kullanma durumları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Topçu, F. K. (2021). Türkçe eğitimi alanında yapılmış dijital öğrenme tezlerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(4), 1338-1359.
- Türker, M. S. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde blog kullanımı. F. Ağca & A. Koç (Ed.). *X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı* (s. 1654-1663). ESOGÜ Yayınları.
- Ural, N. (2021). Yabancı dil öğretiminde sanal gerçeklik kullanımı. Asutay, H. (Ed.), *Dil öğretiminde yeni teknik ve yöntemler içinde* (s. 145-161). Paradigma Akademi.
- Ünsal, H. (2012). Harmanlanmış öğrenmenin başarı ve motivasyona etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(1), 1-27.
- Wang, S. & Vasquez, C. (2012). Web 2.0 and second language learning: What does the research tell us? *CALICO Journal*, 29(3), 412-430.
- Yalçın, Ç. & Temur, N. (2023). Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *RumeliDE Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (35), 1-12.
- Yaşar-Sağlık, Z. & Yıldız, M. (2021). Türkiye’de dil öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik yapılan çalışmaların sistematik incelemesi. *JRES*, 8(2), 418-442.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, S. (2022). Yabancı dil öğretiminde interaktif uygulamalar: “Kahoot! ve Quizizz”. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 9(3), s. 648-666.

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı: 1. yazar katkı oranı: %100
Çıkar Çatışması Beyanı: Herhangi bir çıkar çatışması yoktur.
Finansal Destek veya Teşekkür Beyanı: Bu çalışma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.
Etik Kurul Onayı: Çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir.

Extended Abstract

In today's world, technology has become an indispensable aspect of life. The rapid development and evolution of technology can be attributed to its indispensability. With technology rapidly changing and progressing, it has become integrated into various aspects of life through technological devices and applications. This evolution and change of technology have also impacted the education sector. Technology-integrated methods and strategies have been introduced in all areas of education, influencing the process of language teaching and learning. With the inclusion of technology in the language teaching process, traditional approaches and strategies have evolved, giving rise to modern language teaching strategies integrated with technology. Bakla (2012, p. 88) explains this phenomenon as follows: While traditional strategies are teacher-centered, assigning a passive listening role to students, modern strategies that have gained the approval of both teachers and students and can provide measurable achievements to students, are not only student-centered but also emphasize the use of technology.

Information technology tools were initially introduced in language teaching in the 1950s and 1960s. With the onset of information technologies in education, numerous studies have been conducted in this area. The results of these studies have concluded that the use of information technologies significantly influences learning (Chen, Belkada & Okamoto, 2004; Ünsal, 2012; Wang & Vasquez, 2012'den akt. Birinci, 2020, p. 351).

In today's world, individuals use information technology tools in every aspect of life and benefit from them. Aligning technology, which is present in every moment of life, with the process of language learning and teaching will not only positively impact learners' learning but also enhance their motivation to learn. The use of information technology tools in language teaching has many benefits, not only for students but also for teachers. Therefore, more effective integration of these technological developments into the teaching environment can provide numerous benefits. As Durmuş also noted, with the rapid development of technological tools, their importance and presence in human life are rapidly increasing, and the effective utilization of these tools in language teaching activities should be a priority (Durmuş, 2019, p. 101). Technological tools are utilized not only in teaching the native language but also in teaching foreign languages.

In this context, with the inclusion of technology in educational processes, new concepts have emerged in the field of education and teaching. These concepts include distance education, computer-assisted instruction, internet-supported instruction, and online education.

Internet-supported instruction is the process of education and teaching conducted through the use of the internet. The internet supports both face-to-face teaching in the classroom and provides significant opportunities for students and teachers in education practices that occur outside the school environment (Korkmaz, 2011, p. 16). Therefore, internet-supported instruction has become one of the most important educational tools of our time. Thanks to the opportunities offered by the internet, students and teachers can conduct educational and teaching activities beyond traditional classroom settings, overcoming time and space limitations. Various methods are used in internet-supported instruction, and these methods enhance the effectiveness of education.

Interactive teaching is an instructional method in which students actively participate in the process rather than passively receiving information. In this approach, students are encouraged to interact with course materials, ask questions, participate in discussions, and actively engage in various activities. Interactive learning is further strengthened by the use of technology, especially the internet and various digital tools. In this method, language learners develop their language skills through interactive activities that mimic real-life situations, rather than passively learning language grammar or vocabulary. Sound, video, animation, and graphics play an important role in interactive learning. Multimedia tools enhance the impact and retention of learning. Enriched electronic books or electronic presentation tools of the coursebooks are among the interactive teaching tools.

Rapidly evolving technologies have led to the emergence of various web applications, utilized both in daily life and teaching processes. With technology continuously advancing, different terms have emerged, and continuously updated web tools have begun to be utilized. Currently, web development is examined in 4 or 6 distinct stages. The developmental stages of web tools can be analyzed in different phases. These include Web 0.0 representing the emerging internet, Web 1.0 the static web, Web 2.0 the interactive web, Web 3.0 the semantic web, Web 4.0 the portable/mobile web, and Web 5.0 representing the open, connected, and emotional web (Gün, 2015, p. 49).

In education, Web 3.0 provides students with significant convenience in accessing and structuring information, offering more advanced opportunities compared to traditional teaching methods and enriching the learning process. In this period where accessing accurate and reliable information becomes increasingly important due to information pollution on the internet, Web 3.0's ability to establish logical connections plays a critical role in meeting this need. Web 3.0 facilitates students' collection and evaluation of information from different sources by offering expanded information access tools

such as multimedia reports, thereby overcoming time and space barriers in educational processes.

This study aims to inform teachers and students about the applications used or that can be used in teaching Turkish to foreigners. It is expected that the identified websites, channels, and applications will help diversify the process of learning and teaching Turkish. Additionally, a recommendation has been made to add a course to the curriculum of education faculties regarding how these technological tools can be utilized in class.